

<p>ЗАТВЕРДЖЕНО рішенням Вченої ради Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від <u>10 вересня</u> 2024 р. протокол № <u>9</u></p>		<p>Шифр документа <u>ВС-141</u> <u>04-05/14.24</u></p>	<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г. С. Сковороди</p> <p>ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЮ РОБОТИ РАЗОВИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ УЧЕНИХ РАД ДЛЯ ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ РАЗОВИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ УЧЕНИХ РАД ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ</p>	<p>УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від <u>10 вересня</u> 2024 р. № <u>181/8</u></p> <p>Юрій БОЙЧУК</p>
--	---	--	--	--

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЮ РОБОТИ РАЗОВИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ УЧЕНИХ РАД ДЛЯ ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ РАЗОВИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ УЧЕНИХ РАД ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності
Світлана БЕРЕЖНА

« 4 » вересня 2024 року

Завідувач відділу аспірантури і докторантури
Ірина РАЗУМЕНКО

« 4 » вересня 2024 року

Начальник юридичного відділу
Олена ТАРАСЕНКО

« 5 » вересня 2024 року

РОЗРОБНИК

Учений секретар
Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО

« 3 » вересня 2024 року

РОЗРОБНИК:

Учений секретар
Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО рішенням Вченої ради Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від 10 вересня 2024 року протокол № 9

УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від 10 вересня 2024 року № 191-ог.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Положення про створення та організацію роботи разових спеціалізованих учених рад для присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разових спеціалізованих учених рад про присудження ступеня доктора філософії» (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023, № 507 від 03.05.2024.

1.2. Це Положення регулює питання утворення разових спеціалізованих учених рад у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (далі – Університет) та присудження ними наукового ступеня доктора філософії, а також скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

атестація здобувача ступеня доктора філософії (далі – атестація здобувача) – встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми;

голова разової спеціалізованої вченої ради (далі – голова разової ради) – особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, в якому утворена разова спеціалізована вчена рада, має науковий ступінь доктора наук та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача ступеня доктора філософії;

дисертація здобувача ступеня доктора філософії (далі – дисертація) – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень та подана з метою присудження йому ступеня доктора філософії;

здобувач ступеня доктора філософії (далі – здобувач) – особа, яка виконує у закладі освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії;

інформаційна система Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – інформаційна система) – електронна інформаційно-комунікаційна система, що адмініструється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) та дає змогу створювати, переглядати, обмінюватися інформацією в електронній формі щодо утворення разових спеціалізованих вчених рад, присудження ними ступеня доктора філософії та скасування рішень разових спеціалізованих вчених рад про присудження зазначеного ступеня. Національне агентство встановлює порядок функціонування інформаційної системи, який повинен передбачати функціональні можливості інформаційної системи, компоненти інформаційної системи та механізм їх функціонування, перелік відомостей, які вносяться до інформаційної системи, порядок автентифікації;

офіційний опонент – особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником і не працює у закладі, в якому утворена разова спеціалізована вчена рада, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

разова спеціалізована вчена рада (далі – разова рада) – спеціалізована вчена рада, яка утворюється закладом з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації здобувача з метою присудження йому ступеня доктора філософії;

рецензент – особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, в якому утворена разова рада, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача;

тематика дослідження – частина предметної (дисциплінарної) області спеціальності (спеціальностей), у межах якої (яких) провадиться інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань та за якою публікуються наукові результати.

1.4. У цьому Положенні терміни «близькі особи», «реальний конфлікт інтересів» і «потенційний конфлікт інтересів» уживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання корупції».

1.5. Ступінь доктора філософії присуджується разовою спеціалізованою ученою радою за умови успішного виконання здобувачем відповідної освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

1.6. Період дії воєнного стану, а також наступні три місяці після його припинення або скасування, не враховуються під час обчислення строків, визначених «Порядком присудження ступеня доктора філософії та

скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ НАУКОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗДОБУВАЧА

2.1. Здобувач повинен набути теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, визначені стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за відповідною спеціальністю, провести власне наукове дослідження, оформлене у вигляді дисертації, та опублікувати основні його наукові результати.

У разі відсутності відповідного стандарту вищої освіти вимоги до рівня знань, умінь і навичок визначаються відповідно до восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 101, ст. 3700; 2020 р., № 54, ст. 1670).

2.2. Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань. Дисертація виконується державною або англійською мовою.

Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН (наказ № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019).

Максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації встановлюється освітньо-науковою програмою Університету відповідно до специфіки відповідної галузі знань та/або спеціальності:

011 Освітні, педагогічні науки – *160-180 стор.*

015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) – *160-180 стор.*

017 Фізична культура і спорт – *120-160 стор.*

032 Історія та археологія – *180-230 стор.*

033 Філософія – *130-190 стор.*

035 Філологія – *160-250 стор.*

052 Політологія – *180-230 стор.*

053 Психологія – *160-230 стор.*

081 Право – *160-180 стор.*

091 Біологія – *120-160 стор.*

2.3. Наукові результати дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, до яких зараховуються:

1) статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо така стаття опублікована у співавторстві, у дисертації зазначається особистий внесок кожного автора. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

3) не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації;

4) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов.

Стаття у виданні, віднесеному до першого-третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого-третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

Наукові публікації здобувача, що видаються в Україні, публікуються державною мовою, англійською мовою та/або іншими офіційними мовами Європейського Союзу. Публікація, оприлюднена в Україні англійською мовою та/або іншими офіційними мовами Європейського Союзу, має супроводжуватися анотацією та переліком ключових слів державною мовою.

Для статей, опублікованих у міжнародних фахових виданнях іншими, ніж англійська, мовами, разова рада своїм рішенням може

зобов'язати надати переклад або коротку анотацію статті державною мовою.

2.4. Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

Статті, опубліковані після набрання чинності цим Порядком, зараховуються за темою дисертації лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію, віднесену до державної таємниці, або інформацію для службового користування.

Не вважається самоплагіатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації.

3. УТВОРЕННЯ РАЗОВОЇ РАДИ

3.1. Після завершення написання дисертаційної роботи здобувач звертається до керівника структурного підрозділу, де реалізовується відповідна освітньо-наукова програма, із письмовою заявою про публічну презентацію наукових результатів дисертації і їх попереднє обговорення.

3.2. Структурний підрозділ, на засіданні якого здійснювалася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації, подає Вченій раді Університету пропозиції щодо кандидатур до складу разової ради. У разі відсутності у закладі можливості призначити двох рецензентів з урахуванням вимог цього Порядку разова рада утворюється у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів.

Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі, мати спільні публікації за останні п'ять років з головою, рецензентами та науковим керівником та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою.

Особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона:

- 1) є науковим керівником здобувача;
- 2) є керівником закладу, в якому утворюється разова рада;
- 3) є співавтором наукових публікацій здобувача;

4) має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника, та/або іншого члена разової ради;

5) притягувалася до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності, зокрема щодо позбавлення права участі у роботі спеціалізованих вчених рад відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

6) працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах, організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України;

7) не володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації здобувача;

8) отримала диплом доктора філософії (кандидата наук) менше ніж за три роки до дати утворення разової ради.

Одна особа протягом календарного року може брати участь як член разової ради не більш як у восьми захистах дисертацій.

3.3. За наявності позитивного висновку структурного підрозділу, де реалізується відповідна освітньо-наукова програма, про публічну презентацію наукових результатів дисертації і їх попереднє обговорення, здобувач звертається з письмовою заявою на ім'я ректора щодо проведення експертизи дисертації та отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації і призначення структурного підрозділу для такої експертизи.

3.4. З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні визначеного структурного підрозділу за участі рецензентів. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який засвідчується підписами головуєчого на засіданні, рецензентами і секретарем засідання.

3.5. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до голови Вченої ради Університету з письмовою заявою про утворення разової ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності,

підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова).

До заяви додаються:

1. Копія першої сторінки паспорта, свідоцтво про зміну прізвища (у разі потреби)
  2. Копія диплому про вищу освіту
  3. Витяг з наказу про зарахування до аспірантури
  4. Витяг з протоколу Вченої ради про затвердження теми дисертації
  5. Академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми
  6. Висновок наукового керівника
  7. Висновок структурного підрозділу про попереднє обговорення дисертації та рекомендацію членів разової ради
  8. Список публікацій здобувача за темою дисертації
  9. Копії наукових публікацій, завірені в установленому порядку
  10. Довідка про перевірку дисертації на унікальність
  11. Заява здобувача про проведення експертизи дисертації
  12. Висновок про наукову новизну теоретичне і практичне значення результатів дисертації
  13. Дисертація в друкованому вигляді та електронній формі у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням кваліфікованого електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу). Здобувачі, які не є резидентами України, також можуть застосовувати кваліфікований електронний підпис (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу) відповідно до законодавства держави, резидентами якої вони є.
  14. Реферат українською та англійською мовами (до 5000 знаків кожною мовою) в електронному вигляді у форматі PDF
  15. Заява здобувача про утворення разової ради
  16. Відомості про склад разової ради в друкованому та електронному вигляді
  17. Згоди опонентів
- Зразки оформлення документів розміщено за посиланням <http://hnpu.edu.ua/uk/division/na-dopomogu-zdobuvachevi-naukovogo-stupenya>.

Учений секретар Університету формує атестаційну справу

здобувача, на розгляд щодо відповідності вимогам, встановленим «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 зі змінами, нормативно-правовим актам з питань атестації наукових кадрів та цим Положенням.

3.6. Вчена рада не пізніше ніж протягом двох місяців з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб: голови разової ради, рецензентів (рецензента) та офіційних опонентів, дані про яких внесено до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (крім наукових та науково-педагогічних працівників вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти/наукових установ, наукових установ системи Міноборони). Рішення вченої ради про утворення разової ради вводиться в дію наказом керівника закладу протягом п'яти робочих днів.

Компетентність членів разової ради за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше трьох наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача за умови їх опублікування протягом останніх п'яти років до дня утворення разової ради та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук), до яких зараховуються:

одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов (для іноземних видань - згідно з вимогами до наукових видань відповідної держави);

наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України;

наукові статті, опубліковані у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

Одноосібна монографія загальним обсягом не менше п'яти авторських аркушів або наукова публікація у періодичному науковому виданні, віднесеному до першого - третього кuartилів (Q1-Q3)

відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого-третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація члена разової ради або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

3.7. Ректор Університету на підставі рішення Вченої ради видає наказ про утворення разової ради. Відповідальність за підготовку і виконання наказу несе учений секретар Університету.

3.8. Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради учений секретар:

1) направляє до центру інформатизації освіти для оприлюднення на офіційному веб-сайті Університету, з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, електронну копію дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), висновок наукового керівника, висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та інформацію про склад разової ради;

2) вносить інформацію про утворення разової ради до інформаційної системи;

3) передає друкований примірник дисертації, підписаний здобувачем, до бібліотеки закладу;

4) подає електронний примірник дисертації до державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», а також до локального репозитарію закладу.

3.9. Інформація про утворення разової ради вважається оприлюдненою з дня її внесення до інформаційної системи.

Будь-яка особа, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності, може подати МОН повідомлення щодо невідповідності складу разової ради вимогам законодавства протягом 15 днів з дня оприлюднення Національним агентством інформації про утворення разової ради (внесення змін до складу разової ради).

МОН проводить перевірку відповідності складу разової ради вимогам пунктів 14-16 цього Порядку та розглядає повідомлення щодо невідповідності складу разової ради (у разі надходження) протягом

місяця з дня оприлюднення Національним агентством інформації про утворення разової ради (внесення змін до складу разової ради).

У разі виявлення порушень МОН зупиняє роботу разової ради шляхом внесення відповідної інформації до інформаційної системи із зазначенням підстав для усунення виявлених порушень.

3.10. З метою усунення виявлених порушень, а також у разі неможливості виконання членом (членами) разової ради своїх обов'язків з інших причин, учений секретар Університету готує наказ про внесення змін до складу разової ради, який засвідчується підписом ректора, вносить відповідну інформацію до Інформаційної системи відповідно до «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 зі змінами та цього Положення.

3.11. За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, протягом 45 календарних днів з дня оприлюднення інформації про утворення разової ради кожен рецензент подає разовій раді рецензію, а кожен офіційний опонент – відгук, в яких зазначають результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема новизни представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості та відповідності темі дисертації, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Рецензенти та офіційні опоненти забезпечують об'єктивність підготовлених ними рецензій і відгуків. На рецензію (відгук) накладається кваліфікований електронний підпис рецензента (офіційного опонента) (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу). Рецензент (офіційний опонент), який не є резидентом України, засвідчує рецензію (відгук) власним підписом, який скріплюється печаткою закладу за основним місцем роботи.

У разі коли рецензія (відгук) не відповідає встановленим вимогам, голова разової ради визначає строк для її (його) доопрацювання.

У разі неподання рецензії (відгуку) у встановлений строк або подання з порушенням встановленого строку голова разової ради ініціює перед вченою радою закладу питання про заміну відповідного

члена ради.

3.12. Перевірка дотримання здобувачем академічної доброчесності в дисертаційній роботі відбувається за допомогою програми Strike Plagiarism в Науковій бібліотеці Університету.

У разі виявлення членами ради академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача рецензент (опонент) зазначає про це у своїй рецензії або відгуку, відповідно.

3.13. Протягом трьох робочих днів з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку), але не раніше закінчення строку, визначеного абзацом третім пункту 3.9. цього Положення:

голова разової ради призначає дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації. Дата проведення публічного захисту дисертації призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку). Інформація про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету та вноситься до інформаційної системи;

учений секретар надсилає центру інформатизації освіти електронні копії рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу) для оприлюднення на офіційному веб-сайті Університету з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, а їх копії на вимогу здобувача надаються йому для ознайомлення.

4. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЇ ТА ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

4.1. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової ради, яке вважається правоможним за умови участі в ньому повного складу разової ради.

Члени разової ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Університет забезпечує можливість використання засобів відеозв'язку, зокрема особами з інвалідністю.

У разі відсутності кворуму для проведення засідання разова рада приймає рішення про перенесення дати проведення захисту дисертації,

призначаючи іншу дату не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж чотири тижні від попередньої дати.

4.2. Університет забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на своєму офіційному веб-сайті, а також відеозапис трансляції захисту дисертації з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

Якість і тривалість відеозапису трансляції захисту дисертації повинна бути достатньою для того, щоб повністю (без скорочень та інших видів редагування) відтворити процедуру захисту дисертації, в тому числі з виступами здобувача та членів разової ради, наукової дискусії, а також голосування кожного з членів ради.

4.3. Засідання разової ради для проведення публічного захисту дисертації проводиться за процедурою, визначеною Університетом:

голова ради інформує її членів згідно з даними реєстраційної картки присутності членів ради про правоможність засідання;

голова ради інформує її членів про погоджену із здобувачем мову (українську чи англійську), якою він буде викладати основні положення дисертації та відповідати на запитання, доповідає про подані здобувачем документи, їх відповідність встановленим вимогам;

здобувач викладає основні положення дисертації і відповідає на запитання, подані в усній чи письмовій формі;

опоненти оголошують відгуки;

здобувач відповідає на зауваження, які містяться у відгуках опонентів;

голова і усі члени ради беруть участь у науковій дискусії;

здобувач відповідає на зауваження рецензентів, голови ради та звернення інших осіб, що надійшли до Університету у письмовому вигляді чи електронною поштою;

проводиться процедура відкритого голосування, у якій беруть участь усі члени разової ради;

обговорюється проект рішення ради щодо присудження ступеня доктора філософії.

Під час атестації здобувача члени разової ради повинні оцінити науковий рівень його дисертації та наукових публікацій з урахуванням дотримання ним академічної доброчесності, а також встановити рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей.

Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та усі члени

разової ради.

У разі надходження до Університету звернень інших осіб з оцінкою дисертації голова разової ради озвучує їх під час публічного захисту дисертації та з урахуванням результатів їх розгляду разова рада приймає відповідне рішення. Такі звернення беруться до розгляду у разі їх надходження не пізніше ніж за три робочих дні до дня захисту дисертації.

Кожен член разової ради відкрито висловлює свою позицію за присудження або за відмову у присудженні ступеня доктора філософії.

Рада приймає рішення шляхом відкритого голосування:

про присудження ступеня доктора філософії, якщо його підтримали не менше ніж чотири члени разової ради;

про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, якщо його підтримали два чи більше членів разової ради.

За результатами голосування оформлюється рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії за формою, затвердженою МОН. У рішенні, яке підписується головою разової ради та скріплюється відбитком печатки Університету, обов'язково зазначаються результати голосування членів разової ради.

Член разової ради має право викласти письмово окрему думку, в якій зазначити зауваження щодо дисертації, зокрема щодо дотримання здобувачем академічної доброчесності та/або щодо процедури захисту дисертації. Окрема думка додається до рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії і є його невід'ємною частиною.

Невід'ємною частиною рішення є також відеозапис трансляції захисту дисертації, на який накладається електронна печатка закладу, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки.

4.4. Після прийняття разовою радою рішення про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії:

учений секретар протягом трьох робочих днів направляє до центру інформатизації освіти скановану копію рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії для оприлюднення на офіційному веб-сайті Університету;

центр інформатизації освіти протягом трьох робочих днів оприлюднює відеозапис трансляції захисту дисертації на офіційному веб-сайті Університету з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації. У разі неможливості оприлюднення відеозапису трансляції захисту дисертації на офіційному

веб-сайті закладу, відеозапис у той самий строк оприлюднюється закладом на іншому веб-сайті, який забезпечує можливість вільного перегляду за посиланням, оприлюдненим на офіційному веб-сайті закладу;

протягом п'яти робочих днів учений секретар подає інформацію про результати захисту дисертації до інформаційної системи та розміщує посилання на відеозапис трансляції захисту дисертації;

У разі зняття дисертації із захисту учений секретар протягом трьох робочих днів з дати захисту дисертації подає відповідну інформацію про це до центру інформатизації освіти для оприлюднення на офіційному веб-сайті Університету, а також подає її до інформаційної системи.

4.5. У разі зняття здобувачем дисертації із захисту або відмови разової ради у присудженні ступеня доктора філософії здобувач має право за умови доопрацювання подати дисертацію повторно до захисту не раніше ніж через рік, крім випадку коли разова рада виявила факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації.

Повторний захист дисертації після її доопрацювання можливий за умови отримання здобувачем повторно висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

4.6. На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації учений секретар готує наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка, який засвідчується підписом ректора та скріплюється відбитком печатки Університету.

Якщо протягом 15 календарних днів з дня захисту дисертації закладом було виявлено порушення встановленої процедури захисту дисертації або до закладу надійшло повідомлення про таке порушення, наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії видається у разі прийняття Вченою радою Університету рішення про залишення рішення разової ради в силі.

Рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії набирає чинності з дати набрання чинності наказом Університету про видачу диплома доктора філософії.

Диплом доктора філософії оформляється за формою, затвердженою МОН, та видається здобувачеві у порядку,

встановленому Університетом.

Здобувачеві, підготовка якого здійснювалася відповідно до договору між вітчизняним та іноземним закладами та якому присуджено ступінь доктора філософії, диплом доктора філософії може бути виданий також іноземним закладом відповідно до законодавства держави місцезнаходження такого закладу.

4.7. Протягом десяти робочих днів з дня видачі диплома доктора філософії учений секретар надає копію рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, засвідчену головою разової ради, до наукової бібліотеки Університету для додавання його до примірника дисертації, що зберігається у бібліотеці.

4.8. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту дисертації додається до особової справи здобувача, яка зберігається в архіві Університеті відповідно до законодавства.

Дисертація (разом з активним посиланням на неї в інформаційній системі), висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, відеозапис трансляції захисту дисертації, оприлюднені Університетом з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, повинні бути доступними для вільного перегляду не менш як шість місяців з дати набрання чинності рішенням разової ради про присудження ступеня доктора філософії.

5. СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ РАЗОВОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ПОРУШЕННЯМ ПРОЦЕДУРИ ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЇ

5.1. Університет до видачі здобувачеві диплома доктора філософії має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 зі змінами та цим Положенням процедури захисту дисертації.

Порушення вимог щодо складу разової ради не може бути підставою

для скасування рішення разової ради, якщо робота такої ради не зупинена МОН.

5.2. Повідомлення щодо порушення встановленої процедури захисту дисертації може бути надано до Університету будь-якою особою, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності, протягом 15 календарних днів з дня проведення захисту дисертації. У повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини.

Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації надсилається:

в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, на офіційну адресу ученого секретаря vchsekretar@hnpu.edu.ua;

в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), на адресу 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 29, кім. 206.

Датою подання повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації є дата його надходження до Університету.

5.3. З метою розгляду питання про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої процедури захисту дисертації Вчена рада Університету на найближчому засіданні утворює комісію у складі трьох науково-педагогічних працівників Університету. До складу такої комісії не можуть бути включені члени разової ради.

Комісія розглядає повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації протягом двох тижнів з дня її утворення.

Результати розгляду виносяться на засідання комісії, яке проводиться відкрито, за участю особи, яка подала повідомлення, та/або її представника, здобувача та у разі потреби членів відповідної разової ради. Голова комісії інформує вказаних осіб про дату, час і місце проведення засідання за п'ять календарних днів до дати його проведення. Відсутність вказаних осіб на засіданні не перешкоджає розгляду повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації.

5.4. Протягом п'яти робочих днів з дати засідання комісія готує висновок, який підписується всіма членами комісії.

У висновку комісії наводяться підстави для прийняття нею рішення та пропонується:

- скасувати рішення разової ради про присудження ступеня

доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої процедури захисту дисертації;

- відмовити особі у задоволенні повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації.

Висновок комісії у строк до трьох робочих днів з дня підписання подається ученому секретареві.

Вчена рада Університету на найближчому засіданні розглядає висновок комісії та за результатами його розгляду приймає рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі, про що видається наказ закладу.

Протягом трьох робочих днів з дати видання зазначеного наказу рішення Вченої ради разом з висновком комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету.

5.5. Національне агентство має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої процедури захисту дисертації протягом шести місяців з дня видання наказу Університету про видачу здобувачеві диплома доктора філософії. Процедура відбувається відповідно до «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 і № 502 від 19.05.2023.

6. СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ РАЗОВОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВСТАНОВЛЕННЯМ ФАКТІВ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ, ФАБРИКАЦІЇ, ФАЛЬСИФІКАЦІЇ

6.1. Університет або його правонаступник має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації незалежно від строку, що минув після присудження разовою радою ступеня доктора філософії.

Університет протягом трьох місяців з моменту виявлення ним у захищеній дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або з дня надходження до закладу повідомлення про

зазначені факти розглядає питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії.

Повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації може бути подане до закладу будь-якою особою, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності. У повідомленні зазначаються прізвище та власне ім'я (для фізичних осіб) або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у ньому обставини.

Повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації надсилається:

в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, на офіційну адресу електронної пошти вченого секретаря vchsekretar@hnpu.edu.ua;

в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), - на адресу 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 29, кім. 206.

Датою подання повідомлення щодо наявності у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації є дата його надходження до закладу.

6.2. Порядок встановлення фактів порушення академічної доброчесності та скасування рішення разової ради визначається вченою радою Університету з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», спеціальних законів та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», Із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023, № 507 від 03.05.2024.

Питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації виноситься на засідання Вченої ради Університету. Про дату, час і місце проведення засідання Вченої ради учений секретар інформує особу, яка подала повідомлення, особа, рішення про присудження якій ступеня доктора

філософії оскаржується, та у разі потреби членів відповідної разової ради за п'ять робочих днів до дати засідання. Вчена рада Університету на своєму засіданні приймає рішення про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або про залишення рішення разової ради в силі.

6.3. Національне агентство розглядає питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Процедура відбувається відповідно до «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», Із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023, № 507 від 03.05.2024.

7. ПРАВОВІ НАСЛІДКИ СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ РАЗОВОЇ РАДИ

7.1. У разі скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії після видачі здобувачеві диплома доктора філософії такий диплом вважається недійсним з дня прийняття відповідного рішення.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення Університетом/Національним агентством щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії інформація про недійсність диплома доктора філософії вноситься ними до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

7.2. У разі скасування рішення разової ради у зв'язку з порушенням встановленої процедури захисту дисертації здобувач має право на подання дисертації за тією ж темою до захисту повторно.

У разі скасування рішення разової ради у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації дисертація повторно до захисту не подається.

8. ФІНАНСОВЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АСТЕСТАЦІЇЗДОБУВАЧА

8.1. Видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, у тому числі з оплатою роботи офіційних опонентів, здійснюються Університетом, в якому утворена разова рада, за рахунок джерел, з яких здійснюється підготовка здобувача.

У разі повторного подання дисертації до захисту та проходження атестації видатки, пов'язані з проведенням атестації здобувача, здійснюються ним за рахунок власних коштів або коштів фізичних, юридичних осіб.

8.2. Університет зараховує голові разової ради та рецензентам за виконання їх функцій під час одного захисту дисертації не менше 32 годин у межах норм часу наукової роботи, встановлених Університетом для науково-педагогічних працівників.

Університет оплачує роботу офіційних опонентів за виконання функцій, пов'язаних з атестацією здобувача, під час одного захисту дисертації відповідно до норм погодинної оплати праці осіб, які мають науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та проводять навчальні заняття з аспірантами, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» (Офіційний вісник України, 2002 р., № 36, ст. 1699), з розрахунку 12 годин, з 1 січня 2023 р. - 24 години, з 1 січня 2024 р. - 32 години. Якщо кошторис закладу не передбачає видатків, пов'язаних з проведенням атестації здобувача, положення цього абзацу не застосовуються.

8.3. Здобувачу, його науковому керівнику (науковим керівникам) забороняється до, під час та/або після захисту дисертації надавати чи пропонувати надати членам разової ради, керівнику та іншим посадовим особам Університету, в якому утворена разова рада, будь-які матеріальні та/або нематеріальні блага, зокрема кошти чи будь-яке інше майно, оплату послуг з харчування, перевезення, проживання таких осіб.

8.4. Супровід діяльності разових рад здійснює служба вченого секретаря Університету.

8.5. Університет подає інформацію, передбачену «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 і № 502 від 19.05.2023, до Національного агентства через інформаційну систему у

вигляді документів в електронній формі, згенерованих засобами інформаційної системи, на які накладається електронний підпис ученого секретаря Університету, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора. У такому ж порядку Положення скасовується.